

interminabilă discuție între Hannah și Shannon, ce trădează un defect fundamental al piesei: supărătoare lungimi. Acțiunea trenează, urmărind oboșitoare conversații pe teme freudiene. În ceea ce privește ritmul, spectacolul e inegal: demarează cam greu, atinge maximum de „nervozitate” către jumătatea lui, apoi oboșește tot mai vizibil, cade într-o letargie căreia doar moartea (repet, bine soluționată scenic) a lui Nonno îi pune capăt.

Interpretul lui Shannon, Sergiu Tudose, face imensă risipă de energie, dar înțelege destul de superficial personajul: drama... „răspopitului” Shannon apare ca o angoasă de june existențialist ce eșuează în fronda și poză contestatară. Liana Mărgineanu, interpreta Maxinei Faulk, după o primă apariție spectaculoasă, de o senzualitate agresivă, dominând scena, trece treptat pe planul al doilea, estompată de Hannah. Aceasta din urmă capătă, în viziunea actriței sensibile care este Adina Popa, o alură de personaj cehovian; dar cuplul pe care îl formează cu Nonno (jucător de Ion Lascăr) e o prezență supărător de melodramatică, căci Nonno este, cred, un personaj în același timp tragic și rizibil, sublim și grotesc, un personaj mai degrabă beckettian. Domnița Mărculescu, în Judith Fellowes, compune minuțios un rol de un pitoresc destul de gros, insistând (nu e singura, de altfel) pe replicile cu efect sigur asupra sălii. O apariție agreabilă, Cornelia Hincu în Charlotte, corecti Virgil Raiciu (Hank), Saul Taișler (Latta), Emil Coșeru (Pedro), Dan Brezuleanu (Pancho).

Decorul, ingenios conceput de Liviu Ciulei, permite o mare libertate de mișcare, de care actorii se folosesc din plin.

Lucrat atent, migălos, spectacolul pierde — datorită unui text rareori convingător și unei înțelegeri de suprafață a psihologiei personajelor — șansa de a se transforma într-o reprezentație memorabilă.

Al. Călinescu

Teatrul de Nord
Satu-Mare

TRENUL DE ADJUD

de Romulus Dianu

și

MILLO DIRECTOR

de Vasile Alecsandri

După spectacolele reușite cu *Sosesc disează* de Tudor Mușatescu și *Căsătoria* de Gogol, după reprezentația, mai puțin gustată de public, cu *Viteazul* de Paul Anghel, după insuccesul cu piesa *Curierul de seară* de Romulus Vulpescu, secția română a Teatrului de Nord din Satu-Mare a prezentat de curind o montare de un real succes, cu două comedii într-un act: *Trenul de Adjud* de Romulus Dianu și *Millo director* de Vasile Alecsandri.

Scrise în epoci și în stiluri diferite, cele două piese comunică între ele doar prin comicul spontan al replicii și al situațiilor. Este meritul regizorului Mihai Raicu de a fi adăugat, prin formula scenică folosită, alte trăsuri de unire între cele două comedii, extinzând interpretarea specifică vodevilului și asupra interpretării celei dintâi, și accentuând, în ambele piese, aspectul critic în determinarea unor psihologii sociale.

Piesa într-un act a prozatorului Romulus Dianu este o satiră amabilă la adresa falsei onorabilități. Plictisit de viața searbădă pe care o duce împreună cu „legitima” sa, Ghergheleu Fistici își duce consoarta într-un voiaj, cu speranța că-și va „reimprospăta” sentimentele, dar constată cu insatisfacție că „dacă raiul nu-l avem în inimă, nu este nicăieri”. Dialogul se poartă între cinicul Costică Frecățel, tip „modern” care traduce impertinența prin inteligență, și Ghergheleu Fistici, farsor trivial și vajnic apărător al „onoarei de famelist”. Între ei, Frusinica, soția lui Ghergheleu, mai puțin creionată de autor, dar ajutată de regie, devine triumfătoare, dând comediei o morală așteptată de spectator, după epuizarea dialogului „care pe care”. Autorul își propune, declarat, să facă operă morală, convins fiind că perfecțiunea este încă departe de om: „Dacă toată lumea ar crede ce spune toată lumea despre toată lumea, nimeni n-ar mai vorbi cu nimeni!”.

Cea de-a doua piesă a spectacolului, cunoscută „comedie cu cîntec” a lui Alecsandri, *Millo director*, pe muzică de Flechtenmacher, reamintește spectatorilor de spiritul satiric al lui Vasile Alecsandri, de

DOUĂ PREMIERE

puterea sa comică și, mai ales, de ecoul în contemporaneitate al creației sale dramatice, cu puternice implicații în problematica socială a timpului. Galeria tipologică din această comedie, înrudită cu cea din ciclul *Chirițelor*, sau din alte monologuri și dialoguri ale lui Alecsandri, calitatea dialogului, observația vieții sociale și prezentarea ei cu atîta forță realistă demonstrează încă o dată viabilitatea dramaturgiei lui Alecsandri.

Dar succesul este mai ales al spectacolului. În scenografia simplă a lui Aurel Cordea, care adaugă și ea o nouă legătură între cele două comedii, regizorul Mihai Raicu a condus o trupă de actori tineri care au excelat în rolurile respective. În rolul lui Nenea Nae din *Millo director*, Costin Popescu a găsit cu precizie liniile caracterologice ale capului de familie supus tuturor capriciilor femeii hotărîte să ajungă „prefectoriță“; Viorica Suciuc, în rolul Luxiței, s-a dovedit o veritabilă interpretă de personaje feminine din teatrul lui Alecsandri. Jargonul franco-român, tabieturile burghezo-provinciale, dorința de occidentalizare cu orice preț, cîntecul în falset, participarea la dans se recunosc firesc în jocul actriței. Excelent este interpretat cuplul Serviescu-Ciupici, de către tinerii Horia Dan Ionescu și Dumitru Anghel. Regia și-a arătat virtuțile mai ales în acest „duet“. Mișcarea în scenă, ritmica dansului, pantomima, vorbirea ambiguă prilejuiesc acestor interpreți un adevărat recital, în deplină consonanță cu numele și cu investitura lor dramatică, un balet care înscrie linii aeriene și se continuă pe sol cu aceeași grație — totul într-un echilibru perfect, fără ostentația sau lipsa de acoperire emoțională a gestului, a mișcării sau a cuvîntului. În rolul Linei, fiica Luxiței și a lui Nenea Nae, Marilena Vasile a știut să tacă profund și semnificativ, să exprime nuanțat, prin mimică, neliniștea sufletească, să urmărească, printr-un expresiv joc al ochilor și al gurii, gesturile și atitudinile celor din jur, să fie frumoasă și pură cum o cere rolul — alt gen de femeie din teatrul lui Alecsandri decît cel al Luxiței sau al Cucoanei Chirița. Pur și inteligent, Ion Haiduc, în rolul lui Tachi; mualcit, plin de haz, Petre Moraru în rolul servitorului Ion. Mai puțin realizat este Millo, de către Romeo Mușeteanu, a cărui voce nu ajunge parcă întotdeauna în sală, și al cărui efort de a potoli setea de slujbe înalte a grupului de parveniți nu este suficient de susținut.

Pe aceeași linie de reușită se înscrie și distribuția la *Trenul de Adjud*, în care s-au remarcat deopotrivă Ion Tîfor și Ion Anghel într-un duet ager și plin de haz. Mai puțin ajutată de text, Lili Urseanu, în Frusinica, a reușit totuși să devină un personaj de prim-plan.

George Radu

O setiță caută un cîntec — de fapt o sinteză a modalității lirice a lui Al. Popovici, a manierei lui proprii de a atrage în joc copiii. Metafora în acțiune, dinamică, simplă dar eficientă, amestecul neîntrerupt de umor și duiosie, „suspensul“ bine presărat prilejuiesc un adevărat spectacol „de gen“. Generoasă, pledînd pentru întîlnirea cu Poezia, cu cîntecul, înțelese ca izvoare de sensibilități, piesa este o invitație spre frumos, lipsită de fals patos sau de accente mărunț melodramatice, și se încheagă într-o viziune prin excelență apropiată universului de înțelegere și desfătare al celor mici.

Regizorul Ștefan Lenkisch a realizat un spectacol încîntător, cu un ritm adecvat cadencei interioare a textului, cu scene de un haz copios și mișcare vivace. Dialogul cu spectatorii s-a menținut viu, nealterat. Păpușile realizate de Ella Conovici au sintetizat cu vivacitate plastică, expresia personajelor. Interpretările unanim valoroase: desprindem, dintre ele, pe ale Brîndușei Zaița-Silvestru, Simion Valeriu, Justin Grad, pentru caracterul lor marcat personal.

* * *

În *Strop-de-rouă-Brotăcelul* de Al. T. Popescu, recunoaștem înclinația spre metaforă și discursiv atât de manifestă în *Croitura cei mari din Valahia*. Dorința de cunoaștere, setea de înălțimi, visul, iată „capitolele“ acestei mici drame destinate copiilor. Scrisă cu finețe, cu un dialog expresiv, piesa solicită însă atenția micilor spectatori, nu atât prin acțiune, cît prin replică, operație desigur dificilă.

Strop-de-rouă-Brotăcelul prilejuiește debutul, în teatrul pentru păpuși, al tinerei regizoare Olimpia Arghir-Varadi. Remarcăm la ea finețea partiturii scenice, gustul pentru poezia detaliului, înclinarea spre grație și umor rafinat. Textul lui Al. T. Popescu a fost astfel cu originalitate încadrat într-un spectacol de reală sensibilitate. Scenografia (I. Truică) și păpușile împlinesc armonios un cadru poetic, bogat în efuziuni sentimentale. Excepțională, prezența lui R. Zolla, mînuitor de mare finețe și dexteritate, executînd cu marioneta sa (Brotăcelul) nebanuit de frumoase arabescuri. Mult haz în mînuire, întîlnim la Suzi Katz (Un șoricel) și însușiri compoziționale la Eugenia Dimitriu (Un șarpe).

Două ocazii poetice, pete de lumină calde, optimiste, lipsite de violență și „aventuri“; e bine că „Tândărică“ își deprinde spectatori săi — copii, și cu asemenea spectacole.

Maria Marin